

Спящата красавица

Много, много отдавна в едно далечно кралство се родила принцеса. Решили да я кръстят Аврора. Камбаните в цялото кралство забили тържествено. За кръщаването на дъщеря си крал Флорестан и кралицата поканили в двореца много гости. Най-важни сред тях били шест феи орисници. Ала се случило така, че седмата фея била забравена и не получила покана. Тя се казвала Карабос, била зла, отмъстителна и много обидена.

Разгърнете страниците, за да видите как злата фея отмъстила за обидата и какво се случило с принцеса Аврора.

Натискайте нотичките на страниците, за да чуете музиката на Чайковски, която ще вдъхне живот на неумиращата история за спящата красавица.

Ето – гостите вече пристигат!

НАТИСНИ ТУК

Внезапно
притъмняло,
екнал ужасен гръм,
извил се леден вихър
и прозорците се отворили
с трясък. В залата влетяла
злата фея Карабос
със своята зловеща
гарванова свита.
– Как смеете да ме забравите! –
креснала тя. – Как смеете
да не ме поканите!
Горчиво ще съжалявате!
Ще си платите!
Чуйте сега моето пожелание...
Карабос прелетяла над люлката,
изкискала се зловещо и изграчила:
– Нека когато навърши
шестнайсет години,
принцесата да се убоде
на вретено и да умре!
Ха-ха-ха!
Всички в залата
затреперили.
Кралят и кралицата
замръзнали
от ужас.



Когато
стигнали до
непроходимия гъсталак,
принцът извадил меча си,
разсякъл трънаците
и си проправил път към двореца.
Фея Люляк запалила светлините
с вълшебната си пръчица и го повела
през потънали в прах и паяжини зали,
докато най-после намерили принцесата.
В съня си тя била толкова красива,
че принцът не се сдържал, навел се
и я целунал. Аврора отворила очи.
– Моят принц! – прошепнала тя. –
Толкова дълго те чаках. Най-после дойде!
Спах безкрайно дълги години...
Двамата веднага се влюбили един в друг.
Кралят и кралицата се събудили
заедно с принцесата и били
много щастливи. Събудили
се и придворните, събудили се
и стражите, събудило се кучето
и погнало котката, лумнал
огънят в огнището.
Готвачите приготвили
вкусни гозби и за пръв път
от сто години
в двореца вечеряли.

НАТИСНИ ТУК

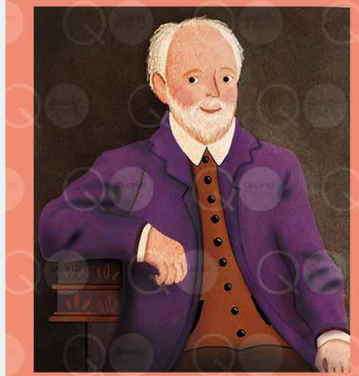

Пьотър Илич Чайковски

е велик руски композитор с изключителен принос в руската и в световната музикална култура. Роден е през 1840 г. Учи пиано от петгодишна възраст. Подготвя се за юридическа кариера, но въпреки желанието на семейството си се отказва от нея и през 1865 г. завършва консерваторията в Санкт Петербург. Автор е на опери, симфонии, концертни и театрални музикални произведения, сред които са трите световноизвестни балета „Лешникотрошачката“, „Лебедово езеро“, „Спящата красавица“.

Премиерата на „Спящата красавица“ е през 1890 г. на сцената на Мариинския театър в Санкт Петербург и се радва на голям успех. Спектакълът е феерия с богати костюми и декори, за които не се жалят средства. Хореографията е на Мариус Петипа.

Основа на либретото е едноименната приказка на Шарл Перо от 1697 г., но историята, която вдъхновила сладкодумния разказвач, е още по-стара – разказва се от XIV в. В балета били включени и много други герои от известни приказки на Перо – Палечко, Червената шапчица, Котаракът в чизми...

Оригиналната версия на балета била с продължителност около 4 часа, но днес повечето балетни трупи представят „Спящата красавица“ в съкратен вариант.

Изслушайте музикалните откъси на съседната страница. Те са подбрани много внимателно, за да ви запознаят с основни моменти от музиката на балета, които пресъздават важни сцени, чувства и герои. Запомнете ги, а когато чуете целия балет или гледате негова постановка, ще можете да разпознаете тази музика!

Quarto KIDS
Inspiring | Educating | Creating | Entertaining

The Story Orchestra: Sleeping Beauty

© Quarto Publishing plc, 2018 Quarto Publishing plc.
Illustrations © 2018 Jessica Courtney-Tickle. Written by Katy Flint.
Designed by Karissa Santos.

First Published in 2018 by Lincoln Children's Books,
an imprint of The Quarto Group.
The Old Brewery, 6 Blundell Street, London N7 9BH, United Kingdom.

The right of Jessica Courtney-Tickle to be identified as the illustrator of this work has been asserted by her in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act, 1988 (United Kingdom).

All rights reserved.

Music licensed courtesy of Naxos Rights US Inc.
These clips have been edited for this book format.

Music by Pyotr Ilyich Tchaikovsky published in 1890.

СПЯЩАТА КРАСАВИЦА
Една вълшебна приказка, разказана от оркестър и балет

© *Издателство „Фют“, 2020*

Текст Кати Флинт
Илюстрации Джесика Кортни-Тикъл
Превод Екатерина Иванова

ISBN 978-619-199-497-7

Отпечатано в Китай.

www fiut.bg

БАЛЕТ Изкуство, което свързва в единен замисъл изкуствата на танца, музиката и театъра. Основно изразно средство е танцът.

ГЛОКЕНШПИЛ Перкусионен инструмент, имитира звука на звънчета. Названието му се състои от две немски думи: „глокен“ – звънчета, и „шпил“ – от немския глагол за „свиря“.

ЛИБРЕТО (от италианската дума libretto – книжка, умалително от libro – книга) Литературна основа на балета, описание на историята, разказана в него.

МУЗИКАЛНА ТЕМА Основната мисъл в музикалното произведение, най-важната мелодия в него.

ПИЦИКАТО Звукоизвличане при цигулката, при което струната се застявя да вибрира не посредством лъка, а чрез издърпване с пръсти.

ПРОЛОГ Въвеждаща част към произведение.

ХОРЕОГРАФИЯ Изкуството на създаване на танци и балетни спектакли.

Препоръчваме ви да чуете музиката за танците на Котарака в чизми и Бялата котка, както и на Синята птица и принцеса Флорин. Можете ли да опишете как ви звучи тази музика?

НАТИСНИ ТУК

4 Пролог, Фея Люляк

Това е темата на фея Люляк. Тя се повтаря многократно в целия балет, когато феята се появи на сцената. Започва с вълшебни трели на арфа и продължава с красивата мелодия на обой, излъчваща обич и доброта. Музиката е бавна, нежна, успокояваща, за разлика от гневната музикална тема на Карабос.

НАТИСНИ ТУК

5 Първо действие, Валс

Този танц е един от най-известните в „Спящата красавица“. В постановките на балета по традиция се изпълнява като валс с цветя. Лесно ще познаете, че е валс – музиката е в такт 3/4. Докато звучи, вие може да отброявате стъпките: раз-два-три, раз-два-три. Тази музикална тема е адаптирана за филма на Дисни „Спящата красавица“ и се нарича „Имало едно време една мечта“.

НАТИСНИ ТУК

7 Първо действие Сбъдване на заклинанието

Това е моментът, в който ще се сбъдне проклятието на Карабос. Ударното мощно начало предвещава беда. Във въздуха се носи тревожно предчувствие. През инструментите на оркестъра минава повтаряща се музикална фраза – все по-ниска, все по-тъжна и мрачна. Над всички в двореца е надвиснала опасност...

НАТИСНИ ТУК

2 Пролог Феята на птичите песни

Всяка от феите има своя музикална тема, която я описва така ярко, че почти я виждаме. Феята на птичите песни звучи като чуруликане на канарче. Чуйте как в този откъс две флейти изпълняват бързо, цветно, „пърхащо“ соло. Мелодията се поема от тръбите на пиколото – малка флейта, към които се присъединяват звънтящите тонове на глокеншпила и пицикатото на цигулките.

НАТИСНИ ТУК

8 Второ действие, Принц Дезире и фея Люляк

Принц Дезире е на лов в гората, когато попада на фея Люляк. Духовите инструменти звучат царствено и грандиозно и изграждат образа на препускащата свита. Градирането в силата на музиката създава впечатление, че предстои нещо много специално...

НАТИСНИ ТУК

10 Трето действие, Сватбата

Тази част от балета пресъздава сватбата на принца и принцесата – с триумфа на любовта и радостта, с разкоша на кралския двор, с колорита на вихрените танци. Повтарящият се мотив на духовите инструменти звучи като празнични камбани, ударните инструменти гърмят тържествено, а струнните ни завъртат в спиращ дъха жизнерадостен вихър – дошъл е краят на проклятието!

Спомняте ли си къде тези музикални откъси се срещат в историята на Спящата красавица?

НАТИСНИ ТУК

6 Първо действие Адажио на принцеса Аврора

Слушаме един от най-известните танци в балетната музика. Наричат го също „Розово адажио“. Изпълнява се от принцеса Аврора на шестнайсетия ѝ рожден ден. Балерината в ролята на Аврора танцува с четиримата принцове труден танц със сложен баланс и поддръжки. Така тя може да покаже своя талант и възможности.

НАТИСНИ ТУК

9 Второ действие, Панорама

Тази музика звучи, когато фея Люляк отвежда принц Дезире в омагьосания дворец. Всичко наоколо е потънало в сън, изглежда странно и тайнствено, но мелодията постепенно набира сила, навлиза във все по-високи тонове и като че ли предсказва събуждането на Аврора и зараждането на дълго чакана любов.

НАТИСНИ ТУК

3 Пролог, Заклинанието на Карабос

Този откъс е един от най-впечатляващите в балета. Слушаме темата на злата фея Карабос. Тя започва драматично, с високи пронизителни тонове. Следва неудържимият стремителен порив на струнните инструменти – помитащ гневен водовъртеж, пред чиято ужасяваща сила нищо не може да устои. Да, това е Карабос – кръжи яростно над изплашените гости и крещи своята прокоба.

НАТИСНИ ТУК

1 Пролог, Влизане на феите

Прологът ни въвежда в кралския дворец. Все още нищо не подсказва за предстоящите драматични събития. В двореца се стичат кралски гости от близо и далече, пристигат феите орисници. Музиката звучи царствено, величествено. Мелодията на струнните инструменти е тържествена и достолепна – също като важните кралски гости.